

บทคัดย่อ

สินเชื่อการค้าเข้ามามีบทบาทในด้านเศรษฐศาสตร์ คือ ช่วยแก้ปัญหาข้อจำกัดทางเศรษฐศาสตร์ที่ว่า ทรัพยากรในธรรมชาติมีอยู่อย่างจำกัด แต่ความต้องการของมนุษย์มีอยู่อย่างไม่จำกัด ระบบสินเชื่อจึงเข้ามามีบทบาท และเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว จึงเกิดการนำเอาทรัพยากรไปใช้ก่อนแล้วค่อยชำระเงินภายหลัง เพื่อช่วยให้เกิดสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจการการค้า นอกจากนี้สินเชื่อการค้ายังเป็นแหล่งเงินทุนระยะสั้นในการดำเนินงานที่สำคัญของธุรกิจอีกด้วย

การศึกษางานวิจัยเฉพาะเรื่องครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัย หรือตัวแปรใดบ้างจากงบการเงินของผู้ขอสินเชื่อการค้า ที่มีผลต่อโอกาสการได้รับอนุมัติ และศึกษาว่าสมมติฐานตัวแปร จากข้อมูลการเงินของผู้ขอสินเชื่อการค้า มีความสัมพันธ์กับโอกาสการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้าหรือไม่ ส่วนตัวแปรทางการเงินที่ใช้เป็นตัวแปรอิสระ ที่นำมาทดสอบ ประกอบด้วยอัตราส่วนทางการเงิน ที่มาจากข้อมูลในงบการเงินของปี 2549 มีทั้งหมด 9 ตัวแปร ได้แก่ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย, อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน, ส่วนของเจ้าของ, ทุนจดทะเบียนที่ชำระบัญชีแล้ว, อัตราส่วนทุนหมุนเวียน, อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว, ระยะเวลาเก็บหนี้โดยเฉลี่ย, ระยะเวลาการชำระหนี้โดยเฉลี่ย และปัจจัยสุดท้ายเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variable) ที่กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อผู้ขอสินเชื่อการค้าเป็นบริษัทย่อยของบริษัทต่างชาติ และมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อเป็นบริษัทของคนไทย กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นบริษัทผู้ขอสินเชื่อการค้าในปี 2551 และเป็นบริษัทที่จดทะเบียนตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อมูลทั้งหมดมี 100 บริษัท แบ่งเป็นบริษัทที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้า 50 บริษัท และถูกปฏิเสธ 50 บริษัท วิธีการศึกษาใช้แบบจำลองการสมการถดถอยโลจิสติก

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับโอกาสการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้า ได้แก่ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย และอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ (B) ของทั้งสองตัวแปรพบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน มีความสัมพันธ์กับโอกาสการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้า มากกว่าอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย แต่ทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางที่ต่างกันกับโอกาสการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้า กล่าวคือ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายมีความสัมพันธ์เชิงแปรผกผันตรงกับโอกาสการได้รับอนุมัติ หมายความว่าถ้าอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายมีค่ามากขึ้น โอกาสที่ผู้ขอสินเชื่อการค้าจะได้รับอนุมัติก็จะมากขึ้นด้วย แต่ถ้าอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายมีค่าน้อย โอกาสที่ผู้ขอสินเชื่อ

การค้าจะได้รับอนุมัติก็จะน้อยไปด้วย ส่วนตัวแปรอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนจะมีความสัมพันธ์เชิงผกผันกับโอกาสการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้า หมายความว่า ถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนมีสัดส่วนที่สูง โอกาสที่จะถูกปฏิเสธก็จะมีมาก แต่ถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำ โอกาสการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้าจะเพิ่มขึ้น

สำหรับผลการทดสอบ ความสามารถในการพยากรณ์ของสมการหรือทดสอบความเชื่อถือได้ของสมการ พบว่าสมการถดถอยโลจิสติกที่ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์ สามารถพยากรณ์ถูกต้องโดยรวมร้อยละ 93.0 และสมการมีความแม่นยำร้อยละ 89.0 โดยการพิจารณาค่า R^2 ของ Cox & Snell และ Nagelkerke R^2 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรในสมการถดถอยโลจิสติกได้ร้อยละ 89.0

จากผลการทดสอบสรุปได้ว่า ตัวแปรอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย และอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนมีความสัมพันธ์กับโอกาสในการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริงในการพิจารณาอนุมัติของผู้ให้สินเชื่อการค้า

นอกจากนี้หากลดระดับความเชื่อมั่นลงมาที่ประมาณร้อยละ 93 จะมีปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้าเพิ่มขึ้นคือ ปัจจัยอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว และมีทิศทางความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับโอกาสการได้รับอนุมัติ

หากลดระดับความเชื่อมั่นลงมาอีกเหลือประมาณร้อยละ 90 พบว่าปัจจัยการเป็นบริษัทย่อยของบริษัทต่างชาติ จะมีผลต่อโอกาสการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้า และมีทิศทางความสัมพันธ์ในเชิงแปรผันตรงกับโอกาสการได้รับอนุมัติสินเชื่อการค้าเช่นกัน